

[Johanna Laine]

[VN/37967/2025]

UTLYSNING

Införandet av den allmänna hälsomätaren EQ-5D-5L

Social- och hälsovårdsministeriet utlyser statsunderstöd som är avsett för att främja införandet av den allmänna hälsomätaren EQ-5D-5L (European Quality of Life 5 Dimensions 5 Level; <https://euroqol.org/>) samt inleda och etablera användningen av mätaren inom den offentliga hälso- och sjukvården.

Syftet är att främja införandet av hälsomätaren EQ-5D-5L i alla välfärdsområden, Helsingfors stad och HUS- sammanslutningen. Det primära målet för utlysningen är att stödja välfärdsområdena så att de systematiskt kan ta i bruk mätaren enligt nationella specifikationer, lära sig att samla in data som mätaren producerar samt behandla och utnyttja resultaten som en del av utvecklingen och utvärderingen av tjänsterna.

Bakgrund till utlysningen

Social- och hälsovårdsministeriet har valt att använda EQ-5D-5L som allmän hälsomätare, det vill säga som en generisk PROM-mätare inom hälso- och sjukvården. Med hjälp av hälsomätaren ska patienten själv bedöma sitt hälsotillstånd och sin funktionsförmåga före och efter att ha fått vård eller använt en tjänst. På individnivå kan resultaten utnyttjas för att planera vården, på kundgruppsnivå för att utveckla tjänsterna och på befolkningsnivå för att identifiera effektiva åtgärder. Nationellt valda hälsomätare kommer att utgöra en del av den minimiinformation i fråga om social- och hälsovården som används i styrningen av välfärdsområdena.

Syftet med det nationella införandet av hälsomätaren är att stärka kundorienteringen inom hälso- och sjukvården och att utnyttja patienternas egen bedömning av sitt hälsotillstånd och sin funktionsförmåga vid planeringen av vården och bedömningen av effekterna av vården.

Införandet av den nationella hälsomätaren EQ-5D-5L baserar sig på det nationella programmet för kunskapsbaserad ledning och effektivitet inom social- och hälsovården, som är en del av den nationella servicereformen och ingår även i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering. Institutet för hälsa och välfärds projekt för införande av en generisk PROM-mätare (GenPROM) har under 2025 stött välfärdsområdena i arbetet med att planera införandet och ta mätaren i bruk, och detta stöd fortsätter också 2026.

Införandet av hälsomätaren förutsätter utbildning av personalen, en plan för att integrera mätaren i processerna inom kundarbetet och i informationshanteringen inom social- och hälsovården samt åtgärder för att utveckla informationssystemen i enlighet med den nationella dataarkitekturen (FHIR-specifikationer och utveckling av Kanta-tjänsterna).

Understödet syfte och åtgärder som finansieras

Syftet med denna utlysning av statsunderstöd är att främja och möjliggöra införandet av EQ-5D-5L i alla välfärdsområden. Den information som hälsomätaren producerar stärker kundorienteringen inom den offentliga hälso- och sjukvården samt stöder utvärderingen av tjänsternas effekter och förankringen i det kliniska arbetet och vårdprocesserna.

[Johanna Laine]

[VN/37967/2025]

Mätaren tas i bruk stegvis av olika patientgrupper. Rekommendationen är att EQ-5D-5L i det första skedet börjar användas av vuxna med diabetes eller kranskärslsjukdom. Syftet är att få nationell tvärsnittsinformation från alla områden som ett resultat av det fortsatta arbetet. Alternativt kan hälsomätaren också tas i bruk bland andra patientgrupper, beroende på utvecklingsskedet i området, områdets egna behov och områdets verksamhetsmiljö. Primärt är målet att den allmänna hälsomätaren tas i omfattande bruk bland de kundgrupper som valts för det första skedet men att det samtidigt planeras sjukdomsspecifika mätare för dessa kundgrupper.

Eftersom välfärdsområdena är i olika faser av införandet kan understödet användas för följande åtgärder:

- **Planering och beredning av införandet av den generiska hälsomätaren (EQ-5D-5L)**
- **Beredning och genomförande av FHIR-datastrukturen.** De projekt som finansieras ska följa den nationella dataarkitekturen för mätuppgifter om funktionsförmågan samt principerna om interoperabilitet. Mätarna och mätapplikationerna ska genomföras utifrån strukturerna FHIR Questionnaire och QuestionnaireResponse, oberoende av om uppgifterna lagras i Kanta-tjänsterna eller om de tillämpas i annan primär användning eller i separat datainsamling. (Denna kravnivå gäller för alla aktörer för att den nationella interoperabiliteten ska kunna säkerställas.)
- **Uppdateringar och anskaffningar av informationssystem**
- **Kostnader för informationssystem, integrationer eller andra lösningar**, till exempel lösningar som gäller mätarens specifika krav eller tillgänglighet
- **Utbildningskostnader**
- **Kommunikationskostnader** vid införandet av systemet och främjandet av datainsamlingen
- **Utveckling av rapporteringen**
- **Införande och utveckling av rapporteringsverktyg**
- **Kostnader för förankring av införandemodeller**, till exempel etablering av processer och stöd till förändringsledarskap.

Ansökan om understöd

Social- och hälsovårdsministeriet beviljar totalt högst 2 300 000 euro för utvecklingsarbete enligt denna utlysning under moment 33.01.25 Den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälsovården (*reservationsanslag 3 år*) i statsbudgetarna för 2026. I understöd beviljas högst 100 000 euro per välfärdsområde. Det specialunderstöd som utlyses ska användas mellan den 1 maj 2026 och den 31 december 2027. Närmare villkor och begränsningar för användningen av understödet fastställs i beslutet om statsunderstöd.

I statsbudgeten under moment 33.01.25 beviljas anslag för att stödja utvecklandet av den regionala infrastrukturen för informationssystem inom social- och hälsovården, kundorienteringen och informationssystemens användbarhet i kunskapsbaserad ledning.

Understöd kan sökas av välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen. Alla organisationer som använder understödet ska utarbeta en rapport om genomförandet av projektet och användningen av understödet senast **den 13 december 2027**.

Statsunderstöd beviljas till fullt belopp och förutsätter ingen egenfinansiering. Kostnader kan även godkännas retroaktivt för utarbetandet av ansökningsmeddelandet och planen.

Understödet får inte användas för andra ändamål än de utvecklingsinsatser som anges i denna utlysning.

[Johanna Laine]

[VN/37967/2025]

På understödet tillämpas bestämmelserna i statsunderstödslagen (688/2001).

Understöd söks på social- och hälsovårdsministeriets ansökningsblankett. Till ansökan ska fogas en uppskattning av kostnaderna för verksamheten (blanketterna finns på <https://stm.fi/sv/blanketter-for-statsunderstod>). Till ansökan ska också fogas en plan för den verksamhet som understödet kommer att användas för. Ansökan med referensen VN/37967/2025 ska skickas till social- och hälsovårdsministeriets registratörskontor på adressen [kirjaamo.stm\(a\)gov.fi](mailto:kirjaamo.stm(a)gov.fi).

Av projektplanen ska framgå hur det sökta statsunderstödet är tänkt att användas, vad man avser att uppnå med det och hur åtgärderna främjar införandet av hälsomätaren EQ-5D-5L. Av planen ska framgå vilka resurser som finns och vilka arbetsskeden som finansieras med statsunderstödet.

Av ansökan ska åtminstone följande uppgifter framgå:

- välfärdsområdets utgångsläge med tanke på EQ-5D-5L
- ändamålet med understödet:
 - o till vad ska understödet användas? (plan för användning av understödet)
 - o vad vill man åstadkomma med det?
 - o hur främjar verksamheten införandet eller användningen av EQ-5D-5L?
- åtgärder (till exempel målgrupp, sätt för genomförandet, valda metoder)
- arbetsskeden och resurser, kostnadsfördelning
- eftersträvat slutresultat
- en uppskattning av när mätaren börjar producera data
- kommunikationsplan för hur personal och invånare informeras om datainsamlingens betydelse och användningen av informationen
- utvärderingsplan för hur projektets effekter, måluppfyllelse, framgångar och lärdomar ska utvärderas och rapporteras i slutrapporten.

EQ-5D-5L är en mätare som utvecklats av EuroQol och som kräver licens. Licens ska sökas innan mätaren tas i bruk. För närvarande pågår det en förhandlingsprocess mellan Institutet för hälsa och välfärd och EuroQol om en nationell licens, vilket innebär att man bör samarbeta med institutet kring licensfrågan.

Projektplanen ska upprättas utifrån den mall som finns på social- och hälsovårdsministeriets webbplats på adressen stm.fi/sv/blanketter-for-statsunderstod. Projektplanen får omfatta högst 5 sidor.

Ansökningstid: den 8 april–8 maj 2026. Ansökningstiden går ut den 8 maj 2026 kl. 16.15. Ansökningar som inkommit efter att ansökningstiden gått ut behandlas inte. Beslut om beviljande av understöd fattas så snart som möjligt efter det att ansökningarna inkommit. Sökandena meddelas skriftligen om beslutet.

Bedömning av ansökningarna

Statsunderstöden beviljas efter prövning. Vid bedömningen av understödsbeloppet beaktas hur väl den beskrivna verksamheten kan förväntas bidra till målen för användningen av understödet och till de åtgärder som finansieras med understödet.

Bedömningen av ansökningarna grundar sig på en helhetsbedömning där bland annat följande kriterier beaktas:

- ansökan har upprättats i enlighet med utlysningen
- den planerade verksamhet som ansökan gäller kan genomföras inom den angivna tidsfristen och med den finansiering som beviljas
- sökanden har tillräcklig förmåga att ta fram och genomföra åtgärder som främjar införandet

[Johanna Laine]

[VN/37967/2025]

- av projektplanen framgår att sökanden har förståelse av den egna organisationens utgångsläge och systemens kapacitet med tanke på införandet av EQ-5D-5L
- konceptet kan utvidgas också till andra patientgrupper (det vill säga lösningen ska kunna skalas till välfärdsområdets egna system).

Allmänna förutsättningar enligt statsunderstödslagen

Social- och hälsovårdsministeriet kan bevilja understöd endast om de allmänna förutsättningarna för beviljande av understöd enligt statsunderstödslagen uppfylls. Ministeriet beaktar de allmänna förutsättningarna också när det beslutar om understödsbeloppet.

Allmänna förutsättningar för beviljande av statsunderstöd (7 § 1 mom. i statsunderstödslagen):

- Det ändamål för vilket statsunderstöd söks är samhällligt godtagbart.
- Beviljandet av statsunderstöd är motiverat med avseende på de mål som satts för användningen av statsunderstödet.
- Beviljandet av statsunderstöd är nödvändigt med beaktande av annat offentligt stöd som sökanden erhållit samt arten och omfattningen av projektet eller verksamheten.
- Beviljandet av statsunderstöd orsakar endast ringa snedvridning av konkurrensen och verksamheten på marknaden.
- Statsunderstöd betalas högst till ett belopp som motsvarar verksamhetens faktiska kostnader som är godtagbara enligt beslutet om statsunderstöd.

Godtagbara kostnader är följande skäliga kostnader som behövs för att uppnå målet:

- 1) förvaltningskostnader
- 2) personalkostnader
- 3) resekostnader
- 4) hyror för lokaler
- 5) kostnader för anskaffning av lös egendom som direkt hänför sig till uppnåendet av målet
- 6) kostnader för forskning, kunskap, konsulttjänster och motsvarande sakkunnigtjänster som skaffas från externa källor samt användarrättigheter och licenser
- 7) andra än i 1–6 punkten avsedda kostnader som är nödvändiga för att uppnå det fastställda målet.

Hinder för beviljande av understöd

- Ministeriet avslår ansökan om sökanden på ett väsentligt sätt har försummat sin skyldighet att ge ministeriet uppgifter för tillsynen över användningen av tidigare beviljade understöd.
- Ansökan avslås om den lämnas in efter utsatt tid.
- Statsunderstöd kan beviljas endast för sådan verksamhet som inte ersätts med annan offentlig finansiering. Understöd får inte användas för understödstagarens lagstadgade uppgifter som finansieras med annan offentlig finansiering eller annat offentligt understöd.
- Statsunderstödet får inte användas för finansiering av uppgifter enligt lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021), om inte dessa åtgärder har ett direkt samband med projektets försöks- och utvecklingsarbete eller införandet av nya verksamhetsmodeller. Vid genomförandet av projektet bör särskild vikt fästas vid att projektplanen inte innehåller sådana åtgärder som överlappas av andra statsunderstöd.

Övriga villkor för användningen av understödet

- Understödet får användas endast för det ändamål som det har beviljats för.

[Johanna Laine]

[VN/37967/2025]

- Social- och hälsovårdsministeriets understöd kan täcka högst den andel av de godtagbara kostnaderna för verksamheten eller projektet som anges i denna utlysning och som fastställs i understödsbeslutet. Understödet tillsammans med andra offentliga stöd får inte heller överstiga beloppet på de godtagbara kostnaderna. Vilka kostnader som är godtagbara anges i understödsbeslutet och dess bilagor.
- Understödstagarens ekonomi och förvaltning ska ordnas på behörigt sätt.

Rapportering av resultaten och användningen av understödet

Resultaten och användningen av understödet (genomförda praktiska åtgärder och ekonomiska siffror) ska rapporteras till social- och hälsovårdsministeriet senast den 13 december 2027.

Mer information

Johanna Laine, sakkunnig, tfn 0295 516 456; fornamn.efternamn@gov.fi

Petra Kokko, konsultativ tjänsteman, tfn 0295 163 474; fornamn.efternamn@gov.fi

Allmänt om statsunderstöd: <https://stm.fi/sv/statsunderstod-ansokan-anvandning-och-tillsyn>